

Competències i potencialitats del projecte de compostatge a secundària

Aquest projecte afavoreix l'estudi de fenòmens naturals lligats a situacions i problemàtiques reals i properes: la gestió de residus, els models de consum alimentari, el desequilibri que suposa el model de vida urbà i els reptes davant la crisi climàtica. En aquest sentit el projecte té un caire interdisciplinari i una mirada des del punt de vista ecosocial ja que relaciona una qüestió ambiental amb la pròpia salut humana, els models de consum, la relació amb l'entorn natural urbà i els serveis ecosistèmics que es deriven de les zones verdes i horts urbans.

El projecte permet endinsar-se en el mètode científic, abordant qüestions de biologia, geologia, física i química, amb temps suficient per viure cada etapa (plantejament de possibilitats d'estudi, formulació d'hipòtesis, organització en grups de treball, presa de dades, anàlisi i discussió, desenvolupament de resultats i comunicació del projecte).

En tractar-se d'una experiència plantejada a mig i llarg termini permet que els fenòmens siguin observables al llarg del curs escolar; permet experimentar i desenvolupar un treball amb el mètode científic a partir de processos observables i mesurables, la formulació d'hipòtesis i el treball interdisciplinari per enriquir l'aprenentatge. A més el projecte pot aprofitar recursos com: l'elaboració de mapes que facilitin el coneixement de les implicacions del compostatge en el barri (entitats, horts comunitari, grups de consum) de manera que l'alumnat es pot relacionar amb experiències col·lectives i de caire ambiental; també l'ús del quadern de camp pot ser molt útil per mantenir el rigor i facilitar el treball col·lectiu; i la preparació de la comunicació del projecte tant de cara a la comunitat educativa com al barri i al Districte permetrà que l'alumnat prengui un paper actiu i assumeixi el projecte com a propi a part de promoure que s'incloguin recursos artístics i digitals en el projecte.

Érem i serem...cucs de terra

NUSOS

1. ÀMBIT CIENTIFICOTECONOLÒGIC

1.1. DIMENSIÓ INDAGACIÓ DE FENÒMENS NATURALS I DE LA VIDA QUOTIDIANA

Potencialitats del projecte	
<i>Competència 1. Identificar i caracteritzar els sistemes físics i químics des de la perspectiva dels models, per comunicar i predir el comportament dels fenòmens naturals.</i>	Es poden analitzar els processos físics i químics que transformen la matèria orgànica durant el procés del compostatge.
<i>Competència 2. Identificar i caracteritzar els sistemes biològics i geològics des de la perspectiva dels models, per comunicar i predir el comportament dels fenòmens naturals.</i>	És interessant partir del sistema edàfic com a model d'ecosistema per comprendre processos bàsics per la vida: descomposició, ciclat de nutrients, biodiversitat edàfica associada a serveis ecosistèmics. Pot ser un bon marc també per l'estudi de la diversitat d'organismes invertebrats. Es poden introduir conceptes de geologia i dels diferents elements que componen el sòl, així com el fenomen de l'erosió i degradació del sòl: què ens diu l'aspecte del sòl sobre el seu estat? Quins processos fa que tingui l'aspecte que té? Per què hi ha sòls més fèrtils que altres?
<i>Competència 3. Interpretar la història de l'Univers, de la Terra i de la vida, utilitzant els registres del passat.</i>	
<i>Competència 4. Identificar i resoldre problemes científics susceptibles de ser investigats en l'àmbit escolar, que impliquin el disseny, la realització i la comunicació d'investigacions experimentals.</i>	En tractar-se d'una experiència plantejada a mig i llarg termini permet que els fenòmens siguin observables al llarg del curs escolar, de manera que es fa possible experimentar vivencialment el procés del plantejament de la problemàtica a la que dona resposta el compostatge, els processos observables i mesurables, la formulació d'hipòtesis i el treball interdisciplinari per enriquir l'aprenentatge.

Érem i serem...cucs de terra

NUSOS

Competència 5. Resoldre problemes de la vida quotidiana aplicant el raonament científic.	Es pot relacionar l'estudi de fenòmens naturals lligats a situacions i problemàtiques reals i properes: la gestió de residus, els models de consum alimentari, el desequilibri que suposa el model de vida urbà i els reptes davant la crisi climàtica.
Competència 6. Reconèixer i aplicar els processos implicats en l'elaboració i validació del coneixement científic.	El projecte permet endinsar-se en el mètode científic, abordant qüestions de biologia, geologia, física i química, amb temps suficient per viure cada etapa (observació i preguntes, formulació d'hipòtesis, organització en grups de treball, disseny experimental, presa de dades, anàlisi i discussió, desenvolupament de resultats i comunicació del projecte).

1.2. DIMENSÍO OBJECTES I SISTEMES TECNOLÒGICS DE LA VIDA QUOTIDIANA

Potencialitats del projecte	
Competència 7. Utilitzar objectes tecnològics de la vida quotidiana amb el coneixement bàsic del seu funcionament, manteniment i accions a fer per minimitzar els riscos en la manipulació i en l'impacte mediambiental.	En el procés d'estudi s'hauran de conèixer eines que facilitaran l'estudi, balança, pH-metre, termòmetre, etc. Així mateix, s'hauran de conèixer els mecanismes de l'estructura que facilita el compostatge i el coneixement de la bicicleta elèctrica que transporta les restes orgàniques, com a alternativa per al transport de residus de manera col·lectiva.
Competència 8. Analitzar sistemes tecnològics d'abast industrial, avaluar-ne els avantatges personals i socials, així com l'impacte en la salubritat i el medi ambient.	Es pot acompanyar el projecte de la reflexió sobre l'escala més adequada per realitzar el compostatge urbà: a nivell individual, comunitari o municipal. Qüestionar-nos sobre els cicles d'energia i matèria a escala urbana o de metròpoli.
Competència 9. Dissenyar i construir objectes tecnològics senzills que resolguin un problema i avaluar-ne la idoneïtat del resultat.	Disseny d'un compostador adequat per l'ambient escolar o pel barri: un disseny que respongui a un ús col·lectiu, que mantingui la salubritat en ambients urbans i que mantingui una bona aireació de la matèria orgànica.

1.3. DIMENSÍO MEDI AMBIENT

Potencialitats del projecte	
-----------------------------	--

Érem i serem...cucs de terra

NUSOS

<p><i>Competència 10. Prendre decisions amb criteris científics que permetin preveure i evitar o minimitzar l'exposició als riscos naturals.</i></p>	<p>Calcular el benefici del compostatge de manera mesurable: quanta matèria orgànica aconseguim compostar? Quant compost produïm? Quanta superfície de terra pot beneficiar el compost produït? Quin impacte té en el cicle ordinari?</p>
<p><i>Competència 11. Adoptar mesures amb criteris científics que evitin o minimitzin els impactes mediambientals derivats de la intervenció humana.</i></p>	<p>A mida que es va adquirint el punt de vista científic sobre els beneficis que aporta el compostatge es pot reflexionar sobre quins són els reptes als que pot donar resposta, com ens pot beneficiar en un ambient urbà la producció de compost a partir de restes orgàniques? Es pot introduir la problemàtica de la degradació del sòl la manca de zones verdes en front del sòl urbanitzat a les ciutats, el repte d'augmentar les zones cultivables en ambients urbans. El projecte es pot relacionar amb el contingut dels Objectius de Desenvolupament Sostenible, en concret:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ciutats i comunitats sostenibles: Crear ciutats sostenibles i poblats humans que siguin inclusius, segurs i resistents. - Consum responsable: Garantir un consum i patrons de producció sostenibles. - Lluita contra el canvi climàtic: Combatre amb urgència el canvi climàtic i els seus efectes. - Flora i fauna terrestres: Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres, gestionar els boscos de manera sostenible, combatre la desertificació, i detenir i revertir la degradació de la terra i detenir la pèrdua de la biodiversitat.

1.4. DIMENSIÓ SALUT

Potencialitats del projecte	
<p><i>Competència 12. Adoptar mesures de prevenció i hàbits saludables a nivell individual i social fonamentades en el</i></p>	<p>Reflexionar sobre la nostra alimentació i hàbits de consum amb la nostra salut i les implicacions que té sobre el medi ambient.</p>

Érem i serem...cucs de terra

NUSOS

coneixement de les estratègies de detecció i resposta del cos humà.	
Competència 13. Aplicar les mesures preventives adequades, utilitzant el coneixement científic, en relació amb les conductes de risc i malalties associades al consum de substàncies addictives.	
Competència 14. Adoptar hàbits d'alimentació variada i equilibrada que promoguin la salut i evitin conductes de risc, trastorns alimentaris i malalties associades.	Es poden realitzar enquestes a nivell individual per conèixer quin tipus de consum d'aliments té l'alumnat, i relacionar-ho amb la percepció que tenen sobre com afecta el consum al medi ambient.
Competència 15. Donar resposta a les qüestions sobre sexualitat i reproducció humanes, a partir del coneixement científic, valorant les conseqüències de les conductes de risc.	

2. ÀMBIT MATEMÀTIC

2.1. DIMENSIÓ RESOLUCIÓ DE PROBLEMES

	Potencialitats del projecte
Competència 1. Traduir un problema a llenguatge matemàtic o a una representació matemàtica utilitzant variables, símbols, diagrames i models adequats.	Es pot traduir l'estudi del nostre consum en mesures matemàtiques que podem realitzar periòdicament: quanta matèria orgànica consumim a casa i quantes restes orgàniques generem, quant compost produïm. Quin impacte té el compost en la generació de nova matèria.

Érem i serem...cucs de terra

NUSOS

Competència 2. Emprar conceptes, eines i estratègies matemàtiques per resoldre problemes.	Les mesures es poden tractar amb conceptes estadístics, introduint l'ús de percentatges, mitjana, representacions gràfiques, etc. Es pot treballar amb el recurs del quadern de camp com a eina que ens permet recollir observacions matemàtiques i avaluatives.
Competència 3. Mantenir una actitud de recerca davant d'un problema assajant estratègies diverses.	Seria bona idea treballar aquestes dades en grup, per tal de poder comparar les mesures i assegurar que es prenen bé.
Competència 4. Generar preguntes de caire matemàtic i plantejar problemes.	Es pot traduir al llenguatge matemàtic i plantejar-ne un repte que doni resposta a algun dels impactes mediambientals de l'activitat humana, com ho és el cicle de la matèria a les ciutats. Les magnituds i les mesures,

2.2. DIMENSÍO RAONAMENT I PROVA

Potencialitats del projecte	
Competència 5. Construir, expressar i contrastar argumentacions per justificar i validar les afirmacions que es fan en matemàtiques.	En tractar-se d'una temàtica molt quotidiana es facilitarà que el grup s'impliqui en la discussió de resultats que es vagin obtenint. Argumentar quina és la problemàtica i quines possibles solucions podem abordar.
Competència 6. Emprar el raonament matemàtic en entorns no matemàtics	Les matemàtiques esdevenen un recurs que faciliti la comprensió de problemàtiques quotidianes.

2.3. DIMENSÍO CONNEXIONS

Potencialitats del projecte	
Competència 7. Usar les relacions que hi ha entre les diverses parts de les matemàtiques per analitzar situacions i per raonar.	El projecte facilitarà que es barregin operacions d'estadística amb representacions gràfiques i la inclusió de dades amb diferents unitats de mesura.

Érem i serem...cucs de terra

NUSOS

Competència 8. Identificar les matemàtiques implicades en situacions properes i acadèmiques i cercar situacions que es puguin relacionar amb idees matemàtiques concretes.

El fet de proposar que es plantegi l'estudi del nostre consum com a problema matemàtic afavoreix que l'aprenentatge esdevingui vivencial i facilita la formulació d'hipòtesis i la discussió de les dades que es van obtenint.

2.4. DIMENSÍO COMUNICACIÓ I REPRESENTACIÓ

Potencialitats del projecte	
Competència 9. Representar un concepte o relació matemàtica de diverses maneres i usar el canvi de representació com a estratègia de treball matemàtic.	En tenir l'objectiu de comunicar els resultats s'introduirà l'ús de gràfiques, de manera que s'hauran de triar els tipus de gràfiques que ajudin a explicar millor els resultats.
Competència 10. Expressar idees matemàtiques amb claredat i precisió i comprendre les dels altres.	L'exposició de resultats haurà d'anar acompanyada d'una discussió de resultats amb llenguatge adequat i estructurat.
Competència 11. Emprar la comunicació i el treball col·laboratiu per compartir i construir coneixement a partir d'idees matemàtiques.	El treball en grup pot ajudar a assegurar que es fa l'estudi de manera correcta, pot afavorir la formulació d'hipòtesis i facilitar que la discussió de resultats sigui més rica que de manera individual.
Competència 12. Seleccionar i usar tecnologies diverses per gestionar i mostrar informació, i visualitzar i estructurar idees o processos matemàtics.	Es poden aprofitar diversos programes informàtics per tal d'analitzar les dades, redactar els resultats i preparar un material que permeti comunicar l'estudi del seguiment del compostatge.

3. ÀMBIT SOCIAL

3.1. DIMENSÍO HISTÒRICA

Potencialitats del projecte

Érem i serem...cucs de terra

NUSOS

Competència 1. Analitzar els canvis i les continuïtats dels fets o fenòmens històrics per comprendre'n la causalitat històrica.	Generar una reflexió al voltant dels canvis en el model de consum: com era el consum d'aliments fa unes dècades? D'on provenien els aliments? On es cultivaven? Quantes restes orgàniques es produïen?
Competència 2. Aplicar els procediments de la recerca Històrica a partir de la formulació de preguntes i l'anàlisi de fonts, per interpretar el passat.	Podem treballar amb imatges del barri històriques, dels camps de conreu que hi havia; les cooperatives agràries al barri;
Competència 3. Interpretar que el present és producte del passat, per comprendre que el futur és fruit de les decisions i accions actuals.	Reflexionar sobre el coneixement de les alternatives agroecològiques per comprendre com han canviat els hàbits de consum i com estan lligats amb els desequilibris ambientals.
Competència 4. Identificar i valorar la identitat individual i col·lectiva per comprendre la seva intervenció en la construcció de subjectes històrics.	Quina paper tenim nosaltres en la situació actual? Quin tipus de consum ens imaginem que portarem quan siguem adults? Podríem adquirir uns nous hàbits de consum i de relació amb les restes orgàniques que generem?

3.2. DIMENSIÓ GEOGRÀFICA

Potencialitats del projecte	
Competència 5. Explicar les interrelacions entre els elements de l'espai geogràfic, per gestionar les activitats humanes en el territori amb criteris de sostenibilitat.	Abordar aquest projecte amb una perspectiva de barri, ja que es tracta de dissenyar un model de consum i gestió de residus orgànics a nivell de barri. Situar el barri en el territori i adquirir una visió de paisatge.
Competència 6. Aplicar els procediments de l'anàlisi geogràfica a partir de la cerca i l'anàlisi de diverses fonts, per interpretar l'espai i prendre decisions.	Elaborar un mapa del barri, incloent els punts de compostatge, l'origen de les restes orgàniques, els horts comunitaris, grups de consum, entitats participants, zones verdes, etc.
Competència 7. Analitzar diferents models d'organització política, econòmica i territorial, i les desigualtats que generen, per valorar com afecten la vida de les persones i fer propostes d'actuació.	A llarg del projecte es pot demanar que, aprofitant l'experiència, s'elabori una proposta d'amplificació del projecte: com es podria arribar a més gent? Quins horts urbans

Érem i serem...cucs de terra

NUSOS

	es podrien beneficiar del compost produït per tal d'afavorir la producció d'aliments in situ?
--	---

3.3. DIMENSIÓ CULTURAL I ARTÍSTICA

Potencialitats del projecte	
Competència 8. Analitzar les manifestacions culturals i relacionar-les amb els seus creadors i la seva època, per interpretar les diverses cosmovisions i la seva finalitat.	
Competència 9. Valorar el patrimoni cultural com a herència rebuda del passat, per defensar-ne la conservació i afavorir que les generacions futures se l'apropriïn.	En treballar la cultura de consum i alimentària es pot reforçar la relació entre el consum de proximitat i un model de consum sostenible.
Competència 10. Valorar les expressions culturals pròpies, per afavorir la construcció de la identitat personal dins d'un món global i divers.	A part de reflexionar sobre l'alimentació de l'alumnat es pot analitzar quines deixalles generem. Què es pot compostar i que no?

3.4. DIMENSIÓ CIUTADANA

Potencialitats del projecte	
Competència 11. Formar-se un criteri propi sobre problemes socials rellevants per desenvolupar un pensament crític.	A mida que l'alumnat participant vagi assumint el projecte com a propi es poden assumir les reflexions i propostes de canvi al voltant del consum a nivell individual i comunitari, escola i barri, amb una visió crítica i autocrítica. Què faig jo? Què puc assumir i millorar? Que podem fer? Què hauria de canviar a nivell de barri i municipi?
Competència 12. Participar activament i de manera compromesa en projectes per exercir drets, deures i responsabilitats propis d'una societat democràtica.	El projecte convida a prendre un paper actiu, de fer-se càrrec de manera autònoma del seguiment. Es pot enriquir el projecte potenciant la relació amb entitats del barri per tal de conèixer alternatives d'organització autogestionada i consum.

Érem i serem...cucs de terra

NUSOS

Competència 13. *Pronunciar-se i comprometre's en la defensa de la justícia, la llibertat i la igualtat entre homes i dones.*

Durant el projecte es farà necessari mantenir una visió i avaluació amb perspectiva de gènere, assegurant la participació igualitària.

4. ÀMBIT ARTÍSTIC

4.1. DIMENSIÓ PERCEPCIÓ I ESCOLTA

Potencialitats del projecte	
Competència 1. <i>Utilitzar estratègicament els elements dels llenguatges visual, musical i corporal per analitzar les produccions artístiques.</i>	L'ús d'un quadern de camp permetrà aprofitar diferents llenguatges, tan escrits com matemàtics com artístics per tal de reflectir el progrés del compostatge.
Competència 2. <i>Mostrar hàbits de percepció reflexiva i oberta de la realitat sonora i visual de l'entorn natural i cultura.</i>	

4.2. DIMENSIÓ EXPRESSIÓ, INTERPRETACIÓ I CREACIÓ

Potencialitats del projecte	
Competència 3. <i>Interpretar música de forma individual i col·lectiva utilitzant la veu, els instruments, el cos i les eines tecnològiques</i>	
Competència 4. <i>Interpretar i representar amb formes bidimensionals i tridimensionals, estàtiques i en moviment.</i>	El dibuix pot ser una eina recurrent en el quadern de camp per representar gràficament aspectes com l'estructura que sustenta el compostatge, la descripció de l'espai, les formes de vida que hi trobem, el tipus de restes orgàniques que hi trobem.

Érem i serem...cucs de terra

NUSOS

<p><i>Competència 5. Compondre amb elements dels llenguatges artístics utilitzant eines i tècniques pròpies de cada àmbit.</i></p>	<p>Al llarg del projecte es pot aprofitar el recurs del vídeo per enregistrar el progrés de cara a comunicar el projecte que ha tingut lloc a l'escola, a la comunitat educativa i a la ciutadania.</p>
<p><i>Competència 6. Experimentar i/o improvisar amb instruments i tècniques dels llenguatges artístics.</i></p>	<p>Per tal de comunicar què és el compostatge, quines implicacions pot tenir al barri i com s'ha desenvolupat el projecte al centre educatiu, es poden aprofitar recursos com l'edició de vídeos, el disseny de documents o cartells informatius.</p>
<p><i>Competència 7. Desenvolupar projectes artístics disciplinaris o transdisciplinaris tant personals com col·lectius.</i></p>	<p>Es pot aprofitar algun llenguatge artístic per explicar el procés de descomposició de la matèria orgànica i els beneficis que suposa, com per exemple: de les restes orgàniques al compost com a terra fèrtil, quina biodiversitat útil viu al terra, etc.</p>

4.3. DIMENSIÓ SOCIETAT I CULTURA

Potencialitats del projecte	
<p><i>Competència 8. Valorar amb respecte i sentit crític les produccions artístiques en els seus contextos i funcions.</i></p>	
<p><i>Competència 9. Gaudir de les experiències i creacions artístiques com a font d'enriquiment personal i social.</i></p>	<p>Espot preparar una mostra per tal d'exposar els materials resultants del projecte: mapes, quaderns de camp, representacions artístiques, vídeos explicatius, cartellera, etc.</p>
<p><i>Competència 10. Fer ús del coneixement artístic i de les seves produccions com a mitjà de cohesió i d'acció prosocial.</i></p>	<p>Es pot proposar de portar aquesta exposició a diversos espais del barri per tal de portar la reflexió sobre com consumim i gestionem els residus a la resta de la ciutadania, tot proposant l'alternativa del compostatge en espais educatius.</p>

Érem i serem...cucs de terra

NUSOS

5. ÀMBIT LINGÜÍSTIC

5.1. DIMENSIÓ COMPREENSIÓ LECTORA

Potencialitats del projecte	
<i>Competència 1. Obtenir informació, interpretar i valorar el contingut de textos escrits de la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació i acadèmics per comprendre'ls.</i>	
<i>Competència 2. Reconèixer els gèneres de text, l'estructura i el seu format, i interpretar-ne els trets lèxics i morfosintàctics per comprendre'l.</i>	
<i>Competència 3. Desenvolupar estratègies de cerca i gestió de la informació per adquirir coneixement.</i>	Per portar a terme el projecte seria convenient procurar una recerca d'informació referent al compostatge. Pot ser interessant que els grups que participin s'encarreguin de buscar i triar la informació adequada per comprendre el procés de compostatge, recorrent a fonts de mitjans de comunicació, articles científics i documents didàctics.

5.2. DIMENSIÓ EXPRESSIÓ ESCRITA

Potencialitats del projecte	
<i>Competència 4. Planificar l'escrit d'acord amb la situació comunicativa (receptor, intenció) i a partir de la generació d'idees i la seva organització.</i>	El grup pot prendre el paper de fer el seguiment del procés de compostatge i mantenir un contacte periòdic amb la persona tècnica que acompanya el projecte. Es pot aprofitar el recurs del quadern de camp on es prenguin dades i valoracions de

Érem i serem...cucs de terra

NUSOS

	l'estat de compostatge i en ser una eina col·lectiva tothom haurà d'adequar el vocabulari i redacció.
<i>Competència 5. Escriure textos de tipologia diversa i en diferents formats i suports amb adequació, coherència, cohesió i correcció lingüística.</i>	El grup hauria d'adequar un mètode de contacte amb la persona tècnica, correus, informes periòdics, que siguin comprensibles i curiosos.
<i>Competència 6. Revisar i corregir el text per millorar-lo, i tenir cura de la seva presentació formal.</i>	A part dels informes periòdics seria interessant que el grup preparés una comunicació del projecte de cara a la comunitat educativa i al barri i Districte, per explicar amb la seva veu els beneficis d'aquest projecte.

5.3. DIMENSÍO COMUNICACIÓ ORAL

Potencialitats del projecte	
<i>Competència 7. Obtenir informació, interpretar i valorar textos orals de la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació i acadèmics, incloent-hi els elements prosòdics i no verbals.</i>	
<i>Competència 8. Produir textos orals de tipologia diversa amb adequació, coherència, cohesió i correcció lingüística, emprant-hi els elements prosòdics i no verbals pertinents.</i>	
<i>Competència 9. Emprar estratègies d'interacció oral d'acord amb la situació comunicativa per iniciar, mantenir i acabar el discurs.</i>	Els grups participants podrien contactar amb els agents participants dels grups de consum i gestors del compostatge, tant per conèixer el teixit del barri com per fer seguiment del projecte, d'aquesta manera adquiriran estratègies de comunicació oral i adequació del llenguatge

5.4. DIMENSÍO LITERÀRIA

Potencialitats del projecte	
-----------------------------	--

Érem i serem...cucs de terra

NUSOS

Competència 10. Llegir obres i conèixer els autors i les autores i els períodes més significatius de la literatura catalana, la castellana i la universal.	
Competència 11. Expressar, oralment o per escrit, opinions raonades sobre obres literàries, tot identificant gèneres, i interpretant i valorant els recursos literaris dels textos.	
Competència 12. Escriure textos literaris per expressar realitats, ficcions i sentiments.	

5.5. DIMENSIÓ ACTITUDINAL I PLURILINGÜE

Potencialitats del projecte	
Actitud 1. Adquirir l'hàbit de la lectura com un mitjà per accedir a la informació i al coneixement, i per al gaudi personal; i valorar l'escriptura com un mitjà per estructurar el pensament i comunicar-se amb els altres.	
Actitud 2. Implicar-se activament i reflexiva en interaccions orals amb una actitud dialogant i d'escolta.	El treball en grups per fer seguiment d'aquest projecte pot promoure estones de conversa en grup durant les quals s'adquiriran actituds que afavoreixen la conversa i l'aprenentatge col·lectiu.
Actitud 3. Manifestar una actitud de respecte i valoració positiva de la diversitat lingüística de l'entorn pròxim i d'arreu.	

Érem i serem...cucs de terra

NUSOS

6. ÀMBIT DE L'EDUCACIÓ FÍSICA

6.1. DIMENSIÓ ACTIVITAT FÍSICA SALUDABLE.

Potencialitats del projecte	
Competència 1. <i>Aplicar un pla de treball de millora o manteniment de la condició física individual amb relació a la salut.</i>	
Competència 2. <i>Valorar els efectes d'un estil de vida actiu a partir de la integració d'hàbits saludables en la pràctica d'activitat física.</i>	Es pot treballar la idea de que un estil de vida actiu implica fer-se càrrec de l'alimentació que portem, de la gestió dels residus, de participar a nivell de barri de horts comunitaris o grups de consum.

6.2. DIMENSIÓ ESPORT

Potencialitats del projecte	
Competència 3. <i>Aplicar de manera eficaç les tècniques i tàctiques pròpies dels diferents esports.</i>	
Competència 4. <i>Posar en pràctica els valors propis de l'esport en situació de competició.</i>	

6.3. DIMENSIÓ ACTIVITAT FÍSICA I TEMPS DE LLEURE

Potencialitats del projecte	
Competència 5. <i>Gaudir amb la pràctica d'activitats físiques recreatives, amb una atenció especial a les que es realitzen en el medi natural.</i>	Es pot incloure el treball a l'hort com a hàbit saludable i beneficiós per l'estat físic i emocional de les persones.

Érem i serem...cucs de terra

NUSOS

Competència 6. <i>Planificar i organitzar activitats en grup amb finalitat de lleure.</i>	Es pot organitzar una visita a punts del barri que promouen aquest canvi en l'estil de vida: horts comunitaris, grups de consum, etc.
---	---

6.4. DIMENSÍO EXPRESSIÓ I COMUNICACIÓ CORPORAL

Potencialitats del projecte	
Competència 7. <i>Utilitzar els recursos expressius del propi cos per a l'autoconeixement i per comunicar-se amb els altres.</i>	Podem gestionar la unitat de compostatge? Quin esforç físic i habilitats requereix? Transport, buidatge, neteja, etc.
Competència 8. <i>Utilitzar activitats amb suport musical, com a mitjà de relació social i integració comunitària.</i>	

7. ÀMBIT DE CULTURA I VALORS

7.1. DIMENSÍO PERSONAL

Potencialitats del projecte	
Competència 1. <i>Actuar amb autonomia en la presa de decisions i ser responsable dels propis actes.</i>	Aquest projecte afavoreix l'adquisició d'hàbits d'organització en equips de treball i l'autogestió dels mateixos.
Competència 2. <i>Assumir actituds ètiques derivades de la Declaració Universal dels Drets Humans.</i>	El treball en grups requerirà d'espais de reflexió sobre l'autogestió dins dels petits grups.
Competència 3. <i>Qüestionar-se i usar l'argumentació per superar prejudicis i per consolidar el pensament propi.</i>	Molt del treball haurà de sorgir de les idees que es generin en les converses en grup al voltant de l'evolució del projecte i finalment l'avaluació i propostes de millora.

Érem i serem...cucs de terra

NUSOS

Competència 4. Identificar els aspectes ètics de cada situació i donar-hi respostes adients i preferentment innovadores.	S'haurà de promoure i adquirir una actitud proactiva per fer possible el treball en petits grups. A més, el projecte permet reflexionar sobre el paper de l'individu i la comunitat o col·lectiu. Treballar en col·lectiu i fer compostatge en col·lectiu té pros i contres que haurem d'assumir
--	--

7.2. DIMENSÍO INTERPERSONAL

Potencialitats del projecte	
Competència 5. Mostrar actituds de respecte actiu envers les altres persones, cultures, opcions i creences.	En avaluar com consumim s'haurà de treballar la diversitat de models de consum amb actitud de respecte i esperit de col·lectiu.
Competència 6. Aplicar el diàleg i exercitar totes les habilitats que comporta, especialment per a la solució de conflictes interpersonals i per propiciar la cultura de la pau.	En promoure el treball en petits grups i promoure que aquests assumeixin el seu paper autogestor en el projecte es donaran situacions de debat que requeriran consens i autoorganització.

7.3. DIMENSÍO SOCIOCULTURAL

Potencialitats del projecte	
Competència 7. Comprendre i valorar el nostre món a partir de les arrels culturals que l'han configurat.	A llarg del projecte sorgiran les reflexions al voltant de: Perquè vivim així (model de vida urbana) i perquè organitzem així el consum?
Competència 8. Copsar les dimensions ètiques dels grans relats literaris i de les obres artístiques.	
Competència 9. Analitzar críticament l'entorn (natural, científicotecnològic, social, polític, cultural) des de la perspectiva ètica, individualment i de manera col·lectiva.	Amb les reflexions pertinents es treballà una actitud crítica al voltant de la cultura urbana de consum, quina relació tenim amb l'alimentació i el medi natural. Existeix un medi natural urbà? Quins són els serveis ambientals (culturals i de benestar) que ens aporta treballar el medi natural urbà?

Érem i serem...cucs de terra

NUSOS

Competència 10. Realitzar activitats de participació i de col·laboració que promoguin actituds de compromís i democràtiques.	Com podem fer seguiment del projecte, com ens volem implicar?
--	---

8. ÀMBIT DIGITAL

8.1. DIMENSIÓ INSTRUMENTS I APLICACIONS

Potencialitats del projecte	
Competència 1. Seleccionar, configurar i programar dispositius digitals segons les tasques a realitzar.	
Competència 2. Utilitzar les aplicacions d'edició de textos, presentacions multimèdia i tractament de dades numèriques per a la producció de documents digitals.	En plantejar la importància de la comunicació del projecte des de l'inici del projecte s'afavorirà l'ús del vídeo com a recurs que ens permet fer un bon seguiment.
Competència 3. Utilitzar les aplicacions bàsiques d'edició d'imatge fixa, so i imatge en moviment per a produccions de documents digitals.	També requerirà adquirir habilitats d'edició de vídeo.

8.2. DIMENSIÓ TRACTAMENT DE LA INFORMACIÓ I ORGANITZACIÓ DELS ENTORNS DE TREBALL I APRENTATGE

Potencialitats del projecte	
Competència 4. Cercar, contrastar i seleccionar informació digital adequada per al treball a realitzar, tot considerant diverses fonts i mitjans digitals.	Partint de les dades que decidim prendre, s'haurà de vetllar perquè es prenguin dades vàlides, de manera constant, sigui de la quantitat de compost que generem com del tipus de consum que realitzem a casa.

Érem i serem...cucs de terra

NUSOS

Competència 5. Construir nou coneixement personal mitjançant estratègies de tractament de la informació amb el suport d'aplicacions digital.	A part de dades directa es poden realitzar enquestes, de les quals s'haurà de fer una anàlisi de resultats.
Competència 6. Organitzar i utilitzar un entorn personal de treball i aprenentatge amb eines digitals per desenvolupar-se en la societat del coneixement.	

8.3. DIMENSIÓ COMUNICACIÓ INTERPERSONAL I COL·LABORACIÓ

Potencialitats del projecte	
Competència 7. Participar en entorns de comunicació interpersonal i publicacions virtuals per compartir informació.	Es pot acompanyar la comunicació del projecte amb l'ús de xarxes socials.
Competència 8. Realitzar activitats en grup tot utilitzant eines i entorns virtuals de treball col·laboratiu.	El treball en grup pot facilitar l'ús d'eines de treball col·laboratiu.

8.4. DIMENSIÓ CIUTADANIA, HÀBITS, CIVISME I IDENTITAT DIGITAL

Potencialitats del projecte	
Competència 9. Realitzar accions de ciutadania i de desenvolupament personal, tot utilitzant els recursos digitals propis de la societat actual.	S'haurà de planificar i coordinar com es farà la comunicació del projecte sumant xarxes socials, el contacte amb el districte i entitats del barri.
Competència 10. Fomentar hàbits d'ús saludable de les TIC vinculats a l'ergonomia per a la prevenció de riscos.	
Competència 11. Actuar de forma crítica i responsable en l'ús de les TIC, tot considerant aspectes ètics, legals, de seguretat, de sostenibilitat i d'identitat digital.	El projecte permetrà aprofitar les xarxes socials més enllà de l'ús social, per donar a conèixer el projecte i també per conèixer projectes afins.

Érem i serem...cucs de terra

NUSOS

9. ÀMBIT PERSONAL I SOCIAL

9.1. DIMENSIÓ AUTOCONeixEMENT

Potencialitats del projecte	
<i>Competència 1. Prendre consciència d'un mateix i implicar-se en el procés de creixement personal.</i>	Com ens ha canviat aquest projecte? Que podem assumir com a alumnat i també com a veïnes i veïns del barri? Quina continuïtat li podem donar al projecte? Coma afectarà aquest projecte al nostre model de consum?

9.2. DIMENSIÓ APRENDRE A APRENDRE

Potencialitats del projecte	
<i>Competència 2. Conèixer i posar en pràctica estratègies i hàbits que intervenen en el propi aprenentatge.</i>	El fet de treballar en col·lectiu, de treballar en un projecte vivencial, que va més enllà de l'escola, genera nous escenaris d'aprenentatge.
<i>Competència 3. Desenvolupar habilitats i actituds que permetin afrontar els reptes de l'aprenentatge al llarg de la vida.</i>	Aquest projecte permet que l'alumnat vagi adquirint un paper actiu en el barri.

9.3. DIMENSIÓ PARTICIPACIÓ

Potencialitats del projecte	
<i>Competència 4. Participar a l'aula, al centre i a l'entorn de manera reflexiva i responsable.</i>	Conèixer les entitats que participen en el projecte i investigar altres grups de consum, horts autogestionats, obre noves portes a la participació en la realitat del seu barri.

Érem i serem...cucs de terra

NUSOS